

Salongen inviterer til foredrag om «Glemt filosofi»!

AKTUELT: Sammen med *Norsk filosofisk tidsskrift* inviterer *Salongen* denne høsten til foredragsrekken «Glemt filosofi: Introduksjoner til kvinnelige pionerer i filosofihistorien».

I høst inviterer [Norsk filosofisk tidsskrift](#) og *Salongen* nye og gamle lesere til introduksjonsforedrag om glemt filosofi. Samarbeidet skjer i forlengelse av [Salongens satsning på oversettelser](#) av glemte kvinnelige tenkere de siste to årene og *Norsk filosofisk tidsskrifts* kommende temanummer om «filosofihistoriens glemte kvinnelige pionerer».

Med denne foredragsrekken vil vi vise frem noe av tenkningen som går tapt i tradisjonelle fremstillinger av filosofihistorien, hvor bidrag av kvinnelige tenkere hører til sjeldenhetene. Målet er å løfte frem oversette kvinnelige pionerer og formidle deres arbeider slik de fortjener: som rettmessige bidragsyttere i filosofihistorien.

Vel møtt!

Arrangementskomité: Solveig Nygaard Selseth og Hilde Vinje. Foredragsrekken er støttet av Fritt Ord. Deltakelse er gratis, og krever ingen påmelding.

Program

Fredag 14. september kl. 18:00, Nedjma i Litteraturhuset i Oslo. Gratis inngang.

Kristin Sampson: «Hypatia av Alexandria»

[Hypatia av Alexandria](#) er en av de mest berømte skikkelsene fra antikken. Dette gjør det desto mer forbløffende at så lite er kjent hva gjelder den filosofiske tenkningen hennes. Foredraget tar for seg forholdet mellom legendenes kjente og filosofiens glemte Hypatia, og reiser spørsmål om hvorvidt, og i så fall hva, ved den filosofiske tenkningen hennes det er mulig å hente frem fra glemselen. For å kaste lys over dette spørsmålet kan det også være nyttig å ta i betraktning de legendariske og berømte sidene ved Hypatia. Det å

se på den kjente og den glemte Hypatia på denne måten, reiser også et spørsmål omkring forholdet mellom disse to sidene. På hvilke måter påvirker den vidgjetne Hypatia glemselen av den mer neglisjerte? Er Hypatia glemt også gjennom sin egen berømmelse?

Kristin Sampson, dr. art., er førsteamanuensis ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudium ved Universitetet i Bergen. Hun arbeider hovedsakelig med antikk gresk filosofi og feministisk tenkning. Hennes seneste publikasjoner tar for seg blant annet Platons *Apologien* og *Protagoras*.

Fredag 21. september kl. 18:00, Kverneland i Litteraturhuset i Oslo. Gratis inngang.

Unn Falkeid: «Moderata Fonte»

Det har i de siste årene vært en kraftig økende interesse for de mange kvinnelige filosofene og forfatterne i det tidligmoderne Europa. En av de mest interessante stemmene tilhører den italienske forfatteren Moderata Fonte. I år 1600 publiseres dialogen *Il merito delle donne* («Kvinnens verd»), som består av en fiktiv samtale mellom syv kvinner i Venezia. Ikke bare er det en usedvanlig rik og vakker tekst, med temaer som spenner seg fra litteratur og kunst til sentrale naturvitenskapelige spørsmål. Det virkelig nye med Fonte er det store samfunnsengasjementet hennes. Fontes sosiale blikk er spesifikt og griper direkte inn i den venetianske hverdagen hun levde i. Samtidig oppfordrer hun til handling. Falkeids foredrag vil handle om hvordan Fonte la grunnen for en ny type feminisme som kom til å bli avgjørende for [senere århundres kvinnekamp](#).

Unn Falkeid er professor i idéhistorie ved Universitetet i Oslo. Hun har utgitt bøker og en rekke vitenskapelige artikler om temaer fra tidligmoderne europeisk kunnskapshistorie. Blant hennes senere publikasjoner er monografien *The Avignon Papacy Contested. An Intellectual History from Dante to Catherine of Siena* (Harvard University Press, 2017), og de to antologiene *The Cambridge Companion to Petrarch* (Cambridge University Press, 2015) og *Rethinking Gaspara Stampa in the Canon of Renaissance Poetry* (Ashgate, 2015). Falkeid er for tiden prosjektleder for det internasjonale forskningsprosjektet *The Legacy of Birgitta of Sweden. Women, Politics, and Reform in Renaissance Italy*, finansiert av Norges forskningsråd (2018–2021).

Fredag 28. september kl. 18:00, Kverneland i Litteraturhuset i Oslo. Gratis inngang.

Hege Dypedokk Johnsen: «Anne Conway»

Hvem var [Anne Conway](#) (1631–79), og hva har hun betydd for filosofihistorien? Conway's *Principles of the Most Ancient and Modern Philosophy* er et usedvanlig filosofihistorisk interessant verk. For det første byr det på en svært original substanssteori. For det andre er *Principles* usedvanlig fordi det er blant filosofihistoriens første publiserte verker på engelsk skrevet av en kvinne. For det tredje gir verket et særegent innblikk i

datidens filosofiske diskurs: hun avviser Descartes' dualisme, understreker at hennes filosofi er ikke panteistisk og substansmonistisk som Spinozas, ei heller mekanistisk som Hobbes', og syntetiserer ulike filosofiske og spirituelle retninger fra sin samtid. Hennes filosofi sammenlignes ofte med Leibniz'. Hvor like er deres begreper om monader, og hvor sannsynlig er det at Leibniz' teori er inspirert av Conways?

Hege Dypedokk Johnsen har en PhD i filosofi fra Stockholms Universitet, og er gjesteforsker ved Sun Yat-sen University.

Fredag 12. oktober kl. 18:00, Kverneland i Litteraturhuset i Oslo. Gratis inngang.

Susanna Åkerman: «Drottning Kristina av Sverige»

Kristina av Sverige är en mytomspunnen gestalt i filosofihistorien genom sin inbjudan till [Descartes](#) att komma till Stockholm, där han snart dog i lunginflammation. Kristina kom att abdikera och bosätta sig i Rom där hon som mecenat och brevskrivare blev en central makthavare i kulturella frågor. Hon skrev 1200 maximer och skapade en självbiografisk medaljserie med 118 emblem och motto som avslöjar henne filosofiska ståndpunkter. Föredraget beskriver den för henne formande konkurrensen mellan Descartes synpunkter och barockpoeten Georg Stiernhielms ljusmetafysik, vars filosofiska fragment nu utgavs på svenska. Det visar sig att drottningen snarast var platoniker med starka invändningar mot den nya cartesianska filosofin.

Susanna Åkerman är PhD i filosofi vid Washington University in St. Louis (1988) och har undervisat i idéhistoria i Uppsala och Stockholms universitet. Sedan 2001 är hon sekreterare och programkoordinator vid Swedenborg Forum i Stockholm. Hon har bland annat skrivit *Queen Christina of Sweden and Her Circle: The Transformation of a Philosophical Libertine* (Brill, 1991) och *Fenixelden: Drottning Kristina som alkemist* (Gidlunds, 2013).

Fredag 2. november kl. 18:00, Kverneland i Litteraturhuset i Oslo. Gratis inngang.

Amund Bjørsnes: «Rabia al-Adawiyya»

[Rabia al-Adawiyya](#) (d. 801 e.Kr.) fra Basra i Irak er en av svært få kvinnestemmer i den islamske tradisjonen. Historiene om henne er mer legendariske enn historiske, og hennes overleverte aforismer og bønner er i mange tilfeller apokryfe. Men Rabia er en tydelig skikkelse i islamsk sufilitteratur. Hun var en ren mystiker som dyrket oppløsningen av selvet og ren innsikt i Guds vesen. Få har uttrykt den troendes dilemma i klarere ord en henne: «Herre! Hvis jeg tilber deg av frykt for helvetet, la meg brenne der! Hvis jeg tilber deg i håp om paradiset, la meg aldri komme dit!»

Amund Bjørsnes er en norsk filolog med utdanning i både klassisk og orientalsk filologi (særlig gresk, latin, arabisk, hebraisk, persisk og tyrkisk) fra Trondheim, Oslo, Paris, Damaskus, Kairo og Konstantinopel. MA Oslo 2007, PhD-stipendiat ved UiO 2009–2013. Bjørsnes er forskningsleder i [Norsk filologisk institutt](#) og arbeider særlig med det arabiske språkets tidligste historie og klassisk arabisk litteratur.